

Research Paper

Designing and Explaining the Professional Learning Community Model for Sports Coaches in Iran

Binesh Bozorgpour^{1*} , MehrAli Hemmatinejad²

Received: Aug 22, 2022

Revised: Oct 07, 2022

Accepted: Nov 08, 2022

ABSTRACT

Objective: The purpose of this research was to present a model for the analysis of the professional learning community among sports coaches in the country.

Methodology: The research method is descriptive-correlational in terms of type, applied in terms of purpose and survey in terms of execution method. The statistical population included: university professors, organizational managers, trainers and analysts who are experts in the field of the research topic. The statistical sample was estimated to be sufficient for modeling in smart pls software (number of hidden variables x selected base number) (106 people). The sampling method was purposeful (judgmental). The research tool was a questionnaire related to the components of the model approved in the qualitative section. The validity of the tool was confirmed in terms of content (confirmed by 8 experts), reliability (composite reliability index) and structure (SRMR = 0.075).

Results: The results showed that challenges (0.287), backgrounds (0.269), drivers (0.267), organizational network (0.254) and trainers' capabilities (0.065) respectively had a significant effect on the formation capacity of the professional learning community of educators. Also, formation capacity (0.424), ICT platform (0.350) and managerial efficiency (0.189) had a significant effect on the development of this learning community. Finally, the development of the learning community had a significant effect on its consequences with a coefficient of 0.882.

Conclusion: Based on the results, it can be said that the realization of the professional learning community for sports coaches in the country through a systematic process (formation, development and sustainability) and the result of the desired effect of its related factors (drivers, challenges, capabilities, networking and information and communication technology).

Keywords: Learning Organization; Human Capital; Community of Trainers; Professional Development; Coaching Profession

1. PhD student in Sport Management, Department of Sport Management, Faculty of Sports Sciences, University of Guilan, Rasht, Iran. (**Corresponding author**)
2. Professor of Sport Management, Department of Sport Management, Faculty of Sports Sciences, University of Guilan, Guilan, Iran.

* Corresponding author's e-mail address: bbozorg2000@yahoo.com

Cite this article: Bozorgpour, B., & Hemmatinejad, M.A. (2025). *Designing and Explaining the professional learning community model for sports coaches in Iran*. *Journal of Sport Management and Development*, 14(4), 137-160.

DOI: <https://doi.org/10.22124/JSMD.2023.23433.2751>

Extended Abstract

Introduction and State of Problem

One of the new topics that is raised in the discussion of education and employment today for various fields and jobs is professional learning and learning communities (Hatmian et al., 2017). Most of the researchers in this field believe that the changes caused by education and learning should be multidimensional, process and stable in order to meet the needs of the market and society. Continuity and meaningfulness in learning leads to professional and long-term growth and ultimately improves the maturity level of human capital capabilities (Reid & Baker, 2018). In general, the review of this research shows that the professional learning community has not been investigated in the field of sports. Also, a comprehensive, process-oriented and specialized model has not been provided for this concept in internal research. Besides, the implementation of such new approaches for the coaching system and the community of sports coaches in the country has not been investigated so far. Despite the importance of creating organizational learning capacities in sports organizations and using new job training technology for professional and sustainable development, no specialized research based on model design has been found. The purpose of this research was to present a model for the analysis of the professional learning community among sports coaches in the country.

Methodology

According to the research topic, the research method was descriptive-correlation based on structural-conceptual modeling. The analyzed conceptual model is extracted from the qualitative part with the exploratory-systematic event (thematic analysis), which could not be reported in this article due to the volume limitation. The statistical population of this research was made up of scientific and executive experts in the field of research. The criteria for selecting samples was based on people's knowledge of the subject of the research, professional-sports experiences, education and other characteristics related to the subject of the research. The recognition of this criterion in the respondents was done by checking their records in the media space and consulting with related people. The questionnaire was distributed through email and social networks. The number of samples was estimated and selected based on the sufficient number for modeling in pls software as 10 to 20 times the number of questions related to the variable with the most questions in the model. Therefore, 120 people were estimated to be 10 times the number of variable questions with the highest number of questions (12 contextual variable questions). In order to ensure that the number of suitable answers was received, 130 questionnaires were distributed, and among the 117 questionnaires received, 106 questionnaires were completely answered and entered the analysis process. The research tool was a questionnaire extracted from the qualitative phase of the dissertation (transforming the qualitative framework into a questionnaire). The questionnaire included variables and determining factors and was set on a 5-point Likert scale (from very low = 1 to very high = 5). The questionnaire compiled to check content or form validity was given to 8 sports management professors and researchers. Then the reliability and validity of the structure was confirmed in the steps reported in the findings section using SmartPLS software.

Results

The results of the factor analysis of the relationships of the variables with their subset dimensions showed that; in the variables of the driving forces of the learning community in sports dimensions; The drivers of the internal environment (0.961) and the drivers of the external environment (0.956) of formation based on the order of the amount of effect were at the significant level of its explanation. In the variable of the backgrounds of the learning community in sports professions, dimensions; The characteristics of the learning community (0.937), the benefits of the learning community (0.930), the principles of the learning community (0.926) and the experiences and background of the learning community (0.889) significantly explained this variable. are in the variables of community capabilities of coaches and coaching dimensions; The characteristics of the learner of the coaching profession (0.969) and the collaborative capacities of the community of coaches (0.890) based on the order of the amount of effect at the significant level explained it. In the variable of information and communication technology platform dimensions; Technology infrastructure (0.931), information circulation (0.929) and communication flow (0.914) have significantly explained this variable. in the variable of networking and division of work between organizations dimensions; The effectiveness of the participation of organizations (0.959), the participation of supporting organizations (0.957) and the participation of custodian organizations (0.935) based on the order of the amount of effect at the significant level were its explanations. in the efficiency variable of management and leadership of the learning community, dimensions; The executive foundation of the learning community (0.981) and the structural support of the learning community (0.966) have significantly explained this variable. In the variable of the challenges of the learning society, dimensions; The challenges of the community of educators (0.999) and the challenges of functional behavior (0.838) based on the order of the amount of effect were explained at a significant level. in the variable of the formation of the professional learning community of teachers of dimensions; Meeting the formation needs (0.971) and formation considerations (0.973) have significantly explained this variable. in the development variable of the professional learning community of teachers of dimensions; Stabilization and maturity of the learning community (0.970) and capacity-building and dynamism of the learning community (0.927) based on the order of the amount of effect at the significant level were its explanations. in the variables of the consequences of the learning community of educators of dimensions; The consequences for sports organizations (0.965), the consequences for the sports system (0.962) and the consequences for coaches (0.953) based on the order of the effect level were significant. Path analysis of relationships between the main variables showed that; The challenges of the learning community (0.287), the capabilities of the professional learning community (0.269), the drivers of the learning community in sports (0.267), networking and division of work between organizations (0.254) and The abilities of the community of trainers and coaching (0.065), in the order of priority, had a significant effect on the formation of the professional learning community. The formation capacity of the professional learning community (0.424), the information and communication technology platform (0.350) and the managerial efficiency of the learning community (0.189) also had a significant effect on the development of the professional learning community of teachers, respectively. Finally, the

development of the professional learning community of trainers had a significant effect on the outcomes of the learning community of trainers with a coefficient of 0.882.

Discussion and Conclusion

The relationships between the substructures, which is considered the main part of the analysis, can be interpreted as a chain of influencing-effectiveness relationships between the variables of the model. As the path analysis of the relationships between the variables showed, the challenges of the learning community, the background of the professional learning community, the drivers of the learning community in sports, networking and inter-organizational division of labor, and the capabilities of the community of coaches and coaching, respectively, have an effect. They were significant on the formation of professional learning society. Previously, the capacity to form the professional learning community, the information and communication technology platform, and the managerial efficiency of the learning community also had a significant effect on the development of the professional learning community of teachers, respectively. The generalities of the model were also aligned with previous studies such as the model of Hatmian et al. (2018), Rostami et al (2022) and sabzinezhad et al (2025) in terms of concepts, framing and relationships between them. Based on the results, it can be said that the realization of the professional learning community for sports coaches in the country through a systematic process (formation, development and sustainability) and the result of the desired effect of its related factors (drivers, challenges, capabilities, networking and information and communication technology) .In the interpretation of the mentioned findings, to confirm the explanatory role of the components of each of the main variables in the modeling, it can be said that these factors affect the basic needs and requirements of forming a professional learning community for sports coaches in the context of information technology and Communication is emphasized and it can be seen as a result of the requirement to align with global developments in sports coaching and the need to use new methods of training coaches such as the professional learning community. In the presence of a large number of instructors who are interested in professionalization and the necessity of using innovation and educational and social technologies, it shows the importance of the impact of the aforementioned variables on the formation of the professional learning community. Therefore, the transition from traditional to modern education due to the multidimensionality of the education and learning category requires creating a space for sharing the knowledge and experiences of educators and realizing the principle of synergy and joint efforts, which the presented model is the key concepts under the title of learning society. You explain the profession of trainers and the influencing factors and the theoretical process of their formation and development. Based on the results, it can be said that the realization of the professional learning community for sports coaches in the country through a systematic process (formation, development and sustainability) and the result of the desired effect of its related factors (drivers, challenges, capabilities, networking and information and communication technology). Therefore, it is suggested to use the scientific findings related to these factors and processes (such as the framework presented in this research).

Originality/Value

This study presents a pioneering model for establishing professional learning communities (PLCs) among

sports coaches, offering a comprehensive framework that integrates both foundational and developmental aspects. By identifying critical influencing factors and their interrelationships, the research provides a novel perspective on how collaborative learning environments can be systematically cultivated in the sports coaching profession. The model's distinctiveness lies in its holistic approach, combining organizational, individual, and technological dimensions to address the unique challenges of professional development in sports settings. This work bridges an important gap in the literature by adapting the PLC concept to the specific context of sports coaching, moving beyond traditional educational environments to explore its application in athletic training and development.

The research delivers a crucial message about the transformative potential of professional learning communities in elevating the sports coaching profession. It emphasizes that sustainable PLC development requires a balanced focus on both systemic enablers (such as organizational support and technological infrastructure) and individual competencies. The findings underscore the importance of creating supportive ecosystems where knowledge sharing, continuous learning, and collaborative practices can thrive. For sports organizations and policymakers, the study highlights the need to invest in structures and policies that foster professional learning networks, ultimately leading to enhanced coaching quality and improved athlete development. This work calls for a paradigm shift in how we approach coach education, moving from isolated training programs to integrated, community-based learning systems.

Research Limitations/Implications

The limitations of the research were determined so that the researcher could adjust them with appropriate methods. Three possible limitations and the initiatives needed to correct them are as follows: 1. Lack of cooperation from some experts and organizations (use of supplementary scientific sources to adjust this limitation) 2. Lack of documented environmental information about the research topic (use of examples and evidence of events to adjust this limitation) 3. Critical orientation and different perspectives of different people towards some aspects of the research topic (use of at least two people in each specialty related to the topic to adjust this limitation).

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines:

This research was conducted in compliance with research ethical guidelines.

Funding:

This research was conducted without any financial support, either external or internal.

Authors' contribution:

All authors contributed to the design, conduct, data analysis, and writing of the research. The first author was responsible for data collection and analysis, while the second author was responsible for the final writing of the paper.

Conflict of interest:

There is no conflict of interest.

Acknowledgments:

The authors would like to thank all participants in this research

References

- Hatmian, J., Zainabadi, H.R., Abdulahi, B., & Abbasian, H. (2017). Identifying the antecedents and consequences of the professional learning community in primary schools: a qualitative research. *School Management*, 6(1), 102-120. [Link] [In Persian]
- Reid, J.R., & Baker, R.S. (2018). Designing and testing an educational innovation. *Pediatric Radiology*, 48(10), 1406-1409. [https://doi.org/10.1007/s00247-018-4193-x]

- Rostami, H., Shafiee, Sh., Hematinejad, M., & Ramezaninejad, R. (2022). Presentation of structural equation model to explain the professionalization process in Iranian sports federations. *Journal of Sport Management and Development*, 11(3), 151-176. [<https://doi.org/10.22124/jsmd.2020.16882.2350>] [In Persian]
- Sabzinezhad, Z., Dousti, M., Farzan, F., & Abbasi, H. (2025). Investigate the phenomenon of migration of elite human capital in Iran's sports. *Journal of Sport Management and Development*, 14(2), 147-169. [<https://doi.org/10.22124/jsmd.2024.26072.2859>] [In Persian]

ارائه و تبیین مدل جامعه یادگیرنده حرفه‌ای برای مربیان ورزش کشور

بینش بزرگ‌پور^{۱*}، مهرعلی همتی‌نژاد^۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۱۱/۰۸

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۱/۱۰/۰۷

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۸/۲۲

چکیده

هدف: هدف از این پژوهش، ارائه مدلی برای تحلیل جامعه یادگیرنده حرفه‌ای در مربیان ورزش کشور بود.

روش‌شناسی: روش پژوهش از نظر نوع توصیفی-همبستگی، از نظر هدف کاربردی و از نظر روش اجرا پیمایشی می‌باشد. جامعه آماری شامل صاحب‌نظران علمی و اجرایی (اساتید مدیریت ورزشی، مدیران ورزشی، مربیان خبره) در زمینه موضوع پژوهش بود. نمونه آماری به تعداد قابل کفایت برای مدلسازی در نرم‌افزار Smart PLS برآورد شد (۱۰۶ نفر). روش نمونه‌گیری از نوع هدفمند (قضاوتی) بود. ابزار پژوهش، پرسشنامه مربوط به مولفه‌های مدل تایید شده در بخش کیفی بود. روایی ابزار از نظر محتوایی (تایید ۸ متخصص)، پایایی (شاخص پایایی ترکیبی) و سازه ($SRMR = 0.075$) تایید شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که چالش‌ها (۰/۲۸۷)، قابلیت‌ها (۰/۲۶۹)، پیشران‌ها (۰/۲۶۷)، شبکه سازمانی (۰/۲۵۴) و قابلیت‌های مربیان (۰/۰۶۵) به ترتیب اثر معنی‌داری بر ظرفیت شکل‌گیری جامعه یادگیرنده حرفه‌ای مربیان داشتند. همچنین ظرفیت شکل‌گیری (۰/۴۲۴)، بستر ICT (۰/۳۵۰) و کارآمدی مدیریتی (۰/۱۸۹) دارای اثر معنی‌داری بر توسعه این جامعه یادگیرنده بود. در نهایت توسعه جامعه یادگیرنده با ضریب ۰/۸۸۲ اثر معنی‌داری بر پیامدهای آن داشت.

نتیجه‌گیری: شکل‌گیری، توسعه و پایداری جامعه یادگیرنده حرفه‌ای برای مربیان ورزش کشور نیازمند همسوسازی با پیشران‌ها، تعدیل چالش‌ها، شبکه‌سازی بین سازمانی، حرفه‌ای‌سازی مربیگری و کارآمدسازی مدیریت سرمایه انسانی در بستر فناوری اطلاعات و ارتباطات است. این چارچوب و اطلاعات می‌تواند راهنمای مدیران و محققان در اقدامات و مطالعات آتی مدیریت جامعه مربیان ورزشی کشور قرار بگیرد.

واژه‌های کلیدی: سازمان یادگیرنده، سرمایه انسانی، جامعه مربیان، توسعه حرفه‌ای، حرفه مربیگری

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزش، گروه مدیریت ورزش، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران. (نویسنده مسئول)

۲. استاد مدیریت ورزش، گروه مدیریت ورزش، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران.

* نشانی الکترونیک نویسنده مسئول: bbozorg2000@yahoo.com

استناد: بزرگ‌پور، بینش و همتی‌نژاد، مهرعلی. (۱۴۰۴). ارائه و تبیین مدل جامعه یادگیرنده حرفه‌ای برای مربیان ورزش کشور. مدیریت و توسعه ورزش، ۱۴(۴)، ۱۳۷-۱۶۰.

DOI: <https://doi.org/10.22124/JSMD.2023.23433.2751>

نوآوری پژوهش و پیام کلی

این پژوهش با ارائه مدلی جامع برای تحلیل جامعه یادگیرنده حرفه‌ای در مربیان ورزش کشور، به بررسی عوامل کلیدی مؤثر بر شکل‌گیری و توسعه این جامعه پرداخته است. نوآوری اصلی پژوهش، شناسایی و سنجش تأثیر متغیرهای چندبعدی بر ظرفیت یادگیری حرفه‌ای و پیامدهای آن است که پیش از این در حوزه مربیان ورزشی کشور به این صورت یکپارچه مورد بررسی قرار نگرفته بود. پیام کلیدی پژوهش این است که ایجاد و پایداری چنین جامعه‌ای، نیازمند هماهنگی بین عوامل سازمانی، فناورانه و انسانی است.

مقدمه

یکی از مباحث نوینی که در بحث آموزش و اشتغال امروز برای رشته‌ها و مشاغل مختلف مطرح می‌شود یادگیری حرفه‌ای^۱ و جوامع یادگیرنده^۲ است (همتیان و همکاران، ۲۰۱۷). عمده محققان این حوزه اعتقاد دارند که تغییرات منتج از آموزش و یادگیری باید چندبعدی، فرآیندی و پایدار باشند تا بتوانند پاسخگوی نیاز بازار و جامعه باشند. این روند از زمانی آغاز شد که نوآوری‌های آموزشی به حیطه ناتوانی‌های آموزش و توانمندسازی شغلی تسری پیدا کرده است و در همین راستا آموزش و اشتراک دانش در فضای چندرسانه‌ای سبب تحولی بزرگ در فضای آموزش و اشتغال حوزه‌های مختلف شده است (رید و بیکر^۳، ۲۰۱۸). اجتماع فعالان یک رشته علمی یا رشته شغلی در یک فضای پویا، تعاملی و دانشی را جامعه یادگیرنده حرفه‌ای در آن زمینه می‌نامند. جامعه یادگیرنده در بستر فناوری اطلاعات و ارتباطات قائل به رویکرد یاددهی-یادگیری در سیستم آموزش است و از اصول روش‌های فعال آموزشی همچون و تمرکز بر ویژگی‌های یادگیرندگان، پاسخ به نیازهای یادگیرندگان ضمن آموزش، تمرکز بر تعامل بین کاربر و محتوای آموزشی تبعیت می‌نماید (پهلوان صادق، ۲۰۱۷). در جامعه یادگیرنده حرفه‌ای آبیستر تاکید می‌شود تا تشریک مساعی دانش و تجرب، آموزش و یادگیری به صورت جمعی، چندجانبه و مستمر باشد (نیکولاس^۴، ۲۰۱۸). از مهم‌ترین روش‌ها و الگوهای فعال و نوین که در یک جامعه یادگیرنده مطلوب می‌توان به روش حل مسئله، روش بحث گروهی، روش پرسش و پاسخ، روش بارش مغزی (ذهن انگیزی) و غیره اشاره کرد (ریمین و همکاران^۵، ۲۰۱۸). مهم‌ترین اهداف جامعه یادگیرنده حرفه‌ای نیز شامل رشد همه جانبه متخصصان، ارتقاء توانایی‌ها و قابلیت‌های فردی، تربیت نیروی انسانی متفکر، آماده کردن افراد برای زندگی شغلی، بهبود یادگیری، مشارکت در تولید دانش و غیره می‌باشد (عبوری، ۲۰۲۲).

جامعه یادگیرنده کمک می‌کند تا با تغییر سنت‌های قدیمی با استفاده از فناوری‌های نوین، به اهداف عالی آموزش و اشتغال در راستای حرفه‌ای‌گرایی دست یافت (اکبری، ۲۰۱۴) و عبارت است از یک سیستم اجتماعی که با هدف آماده سازی اعضا به منظور زندگی و اشتغال در عصر دانش و فناوری، به طور نظام‌مند در فعالیت‌های یاددهی- یادگیری و مدیریت آموزشی و شغلی، طراحی شده است (پهلوان صادق، ۲۰۱۷). در این جوامع عمدتاً مجازی با استفاده از بستر الکترونیکی، و با رویکرد تلفیقی و جامع نسبت به ارائه خدمات آموزشی و شغلی به فراگیران و اعضا تلاش می‌شود زمینه اشتراک دانش و رقابت خلاق شکل بگیرد (شیک و همکاران^۶، ۲۰۱۸). در واقع فناوری اطلاعات و ارتباطات و تأثیر آن بر علوم آموزشی و یادگیری شغلی، فرصت‌هایی را برای خلق محیط‌های نوین یادگیری با طراحی خوب، یادگیرنده محور، جالب توجه، تعاملی، کارا، انعطاف‌پذیر، معنی‌دار و تسهیل شده فراهم آورده است (لوترل^۷، ۲۰۱۶). بکارگیری ابزار فناوری اطلاعات و ارتباطات، راهکارهای نوینی را در بهبود و توسعه نظام آموزشی ارائه نموده که استقرار جامعه یادگیرنده حرفه‌ای از نتایج آن است (حاتمیان و همکاران، ۲۰۱۷).

جمع‌بندی تئوری‌ها و مبانی نشان می‌دهد که جامعه یادگیرنده حرفه‌ای پیروی از اصول یادگیری سازمانی^۸ و توسعه حرفه‌ای^۹ است (رضاپور مسگریان فرد و عنایتی، ۲۰۲۱). نظریه سازمان یادگیرنده اساساً با تکمیل نظریه‌های مربوط به

¹ Professional learning

² learning communities

³ Reid & Baker

⁴ Professional learning community

⁵ Nicholls

⁶ Ryymin et al

⁷ Shaik

⁸ Luttrell

⁹ Organizational Learning

¹ Professional development 0

نظریه سیستمی و یادگیری سازمانی شکل گرفته است. نظریه پردازان این حوزه (مانند الوین تافلر، پیتر دراگر، جک ولش، شوث نازایلو، چارلز هندی و پیتر سنگه)^۱ سازمان یادگیرنده را سازمانی با قابلیت مدیریت دانایی و تجارب و نیز اصلاح رفتار خود در واکنش به مهارت‌ها و فناوری‌های نوین تعریف می‌کنند. سازمان‌های یادگیرنده و توسعه حرفه‌ای بر افزایش یادگیری گروهی درون سازمانی و با سازمان‌های بیرونی تاثیر قابل توجهی دارد (عبوری، ۲۰۲۲). توسعه حرفه‌ای نیز بر یادگیری در جامعه حرفه‌ای و حرفه‌ای‌گرایی در مسیر شغلی دلالت دارد و فرایندی دوسویه بین سازمان (حرفه‌ای‌سازی) و فرد (یادگیری حرفه‌ای) است (برترام و گیلبرت، ۲۰۱۱). در واقع باید سیستم آموزشی-تحصیلی-شغلی را به شکل سیستم مشارکتی، مبتنی بر آموزش توانایی‌های پژوهش، جمع‌بندی، تحلیل و نتیجه‌گیری نیروی کار تبدیل کنند. سازمان‌های ورزشی باید راهبردهای یادگیری الکترونیکی جامعی طراحی کنند و اهداف فناوری اطلاعات و ارتباطات را به کار گیرند. درباره تأثیر فناوری اطلاعات و ارتباطات بر نظام آموزش شغلی دو رویکرد متفاوت وجود دارد. البته ورود فناوری اطلاعات (اینترنت، رایانه، چند رسانه‌ای و ...) به تنهایی باعث تحول آموزشی نمی‌شود و باید فرهنگ یاددهی-یادگیری پایدار در نظام آموزشی-شغلی تحول بپذیرد (موسی و همکاران، ۲۰۲۰).

مربیگری جزء حرفه‌ای‌ترین مشاغل در دنیاست از این رو فرآیند و مسیر شغلی آن نیز تخصصی است. در حال حاضر در بیش از ۱۰۰ حوزه فعالیت و رشته ورزشی درجات مربیگری (A, B, C و ... بین‌المللی و سطح ۱، ۲، ۳ ملی) ارائه می‌شوند. به دلیل شرایط متنوع و پیچیده حرفه مربیگری، آموزش و اشتغال در این حرفه با چالش‌های بسیاری برای مربیان و فدراسیون‌ها مواجه است. یکی از چالش‌های اصلی توانمندسازی، رتبه‌بندی، پاداش‌دهی و صلاحیت شغلی است. به دلیل نبود صنف شغلی حرفه‌ای و کارآیی پایین فدراسیون‌ها در تربیت مربیان حرفه‌ای، عمده جامعه مربیان با سردرگمی در ابعاد شغلی خود هستند (گوهری و همکاران، ۲۰۲۲). تشکیل جوامع یادگیرنده حرفه‌ای می‌تواند به بهبود فضای آموزش، اشتراک تجربه و توافق جمعی مربیان کمک بسیاری نماید (چینار و همکاران، ۲۰۱۵). از آنجا که مربیان باید بتوانند پاسخگوی نیازهای آموزشی، فنی و مهارتی در ورزش کشور باشند. برای این کار آن‌ها باید به خوبی توانمندسازی شوند. تحقق چنین امری دیگر با رویکردهای سنتی مدیریتی و سازمانی در ورزش کشور ممکن‌پذیر نیست و نیاز به روش‌های نوین و سیستم‌نگر وجود دارد. در واقع همگام با تحولات و پیشرفت‌های آموزش‌های شغلی و حرفه‌ای ورزش در سطح بین‌المللی، فدراسیون‌های ورزشی باید زمینه لازم برای مشارکت بیشتر و بهتر مربیان و مدرسان در فرآیند آموزش-یادگیری برای دستیابی به یادگیری پایدار در بستر جامعه یادگیرنده حرفه‌ای را فراهم کنند و این امر مستلزم بهره‌مندی از نوآوری‌ها و فناوری‌های آموزشی است (گریفیث و همکاران، ۲۰۲۲).

در واقع هر چند در الگوهای نوین آموزش و اشتغال فراتر مربیان ورزشی در جهان از ایفای نقش آموزشی و مهارتی به کارآفرینی و خدمات به جامعه ورزش نیز روی آورده‌اند اما در کشور ما نظام مربیگری ورزشی هنوز آموزشی شغلی فاصله بسیاری با استانداردها روز جهان دارند (خسروی‌زاده و همکاران، ۲۰۱۳). امروز باید مربیان بیاموزند که چگونه تجارب و دانش جدید کسب کنند و مدرسان باید به دنبال روش‌هایی باشند که یادگیری و پیشرفت پایدار به مربیان بیاموزند. روش‌های بسیار زیادی وجود دارد که می‌تواند مربیان را در جوامع یادگیرنده مجازی فعال و شغل را برای آن‌ها حرفه‌ای‌تر نماید. هدف اصلی از گرایش به روش‌های نوین در آموزش و توانمندسازی مربیان ورزشی، احیای انگیزه حرفه‌ای و بالا بردن تعامل و درک متقابل در یک فضای حرفه‌ای و رقابتی مبتنی بر بستر فناوری اطلاعات و ارتباطات

¹ David Garvin, Alvin Toffler, Peter Drucker, Jack Welch, Schut Nazaei Loof, Charles Handy & Peter Senge

² Bertram & Gilbert

³ Musa et al

⁴ Çınar et al

⁵ Griffiths et al

می‌باشد. اهمیت اصلی تشکیل جامعه یادگیرنده حرفه‌ای مربیان ورزش به دلیل مسائلی مانند مشکلات نظام آموزش شغلی مربیگری و بیکاری مربیان است. با وجود این شواهد، هنوز درک مناسبی از اهمیت جامعه یادگیرنده در ورزش ایران ایجاد نشده است و توسعه حرفه‌ای مربیان ورزش با چالش‌های فراوانی از جمله عدم وجود نظام مدون امور آموزشی و مهارتی شغلی و نبود صنف و اتحادیه کارآمد برای مربیان روبرو است. بنابراین به عنوان یک گام آغازین برنامه‌ریزی توسعه جامعه یادگیرنده حرفه‌ای مربیان ورزش؛ شناخت شرایط، عوامل و مسیرهای اثرگذار در این زمینه ضرورت بالایی دارد. ایران در برخی رشته‌های ورزشی (کشتی، رزمی، و ...) جزو کشورهای برتر جهان از نظر تعداد مربیان فعال و حرفه‌ای است اما هنوز نظام کارآمد و مشخصی برای آموزش، توسعه و ارزیابی شغلی مربیان وجود ندارد. از آنجا که آموزش و یک طرفه سنتی موجود دیگر جوابگوی نیازهای مربیگری ورزشی از سطح ورزش پرورش تا ورزش حرفه‌ای نمی‌باشد و فدراسیون‌ها و هیات‌های ورزشی باید هم به عنوان محیط یادگیری مفید و پایدار باشد (دهقان قهفرخی و همکاران، ۲۰۲۰).

در مطالعات داخلی حوزه جامع یادگیرنده حرفه‌ای؛ پهلوان صادق (۲۰۱۷) رابطه جامعه یادگیرنده حرفه‌ای با پایداری سازمانی و هشیاری سازمانی در نظام آموزش عالی را معنی‌دار گزارش کرده است. هرمزی نصیری (۲۰۱۷) تاثیر سبک رهبری مدیر بر ایجاد جامعه یادگیرنده حرفه‌ای معلمان در دبیرستان‌های متوسطه شهر تهران را معنی‌دار گزارش کرد. حاتمیان و همکاران (۲۰۱۸) گزارش کردند که جامعه یادگیرنده حرفه‌ای در مدارس ابتدایی دارای پیشایندهای مانند: رهبری آموزشی، فرهنگ سازمانی، یادگیری مشارکتی و ساختار سازمانی؛ و پسایندهای مانند بهبود کیفیت عملکرد، احساس تعلق و احساس خشنودی از شغل و مدرسه می‌باشند. رضایور مسگریان فرد و عنایتی (۲۰۲۱) نیز تحقق جامعه یادگیرنده حرفه‌ای را برای نوآوری سازمانی دانشگاه‌های آزاد اسلامی شهر تهران ضروری تعیین کرده است. عبوری (۲۰۲۲) رابطه جامعه یادگیرنده حرفه‌ای با یادگیری سازمانی و پایداری سازمانی را در حوزه آموزش و پرورش استان مازندران معنی‌دار گزارش کرده است. در حوزه ورزش، خسروی‌زاده و همکاران (۲۰۱۳) ارتباطات و رسانه را به عنوان یکی از محورهای اصلی موفقیت مربیان ورزش شناسایی کردند. امان‌الهی (۲۰۱۴) ارتباط بین ابعاد سازمان یادگیرنده و پیاده‌سازی مدیریت کیفیت فراگیر در فدراسیون والیبال را معنی‌دار گزارش کرد. اکبری (۲۰۱۴) رابطه فرهنگ سازمانی و مدیریت دانش با سازمان یادگیرنده کارکنان اداره کل ورزش و جوانان فارس را معنی‌دار گزارش کرد. اشکی (۲۰۱۶) تاثیر بکارگیری فناوری اطلاعات و شبکه‌های اجتماعی بر توانمندسازی مربیان فوتبال را معنی‌دار گزارش کردند. دهقان قهفرخی و همکاران (۲۰۲۰) در بررسی راهکارهای توسعه کیفی آموزش مربیان ورزشی، ایجاد محیط و سازوکارهای آموزش و توانمندسازی حرفه‌ای را پیشنهاد داده‌اند. گوهری و همکاران (۲۰۲۲) در مدلی که توسعه حرفه‌ای مربیان فوتبال ایران ارائه دادند استراتژی‌های توسعه سنجیده کمی و کیفی مربیگری حرفه‌ای و توسعه مربیگری فوتبال بانوان در سطح اول و استراتژی‌های توسعه کمی و کیفی مدرسین مربیگری و توسعه تعاملات و مراودات با کشورهای پیشرو فوتبال جهت یادگیری بین‌المللی در سطح زیربنایی قرار گرفتند.

در پژوهش‌های خارجی، برترام و گیلبرت^۱ (۲۰۱۱) نقش جامعه یادگیرنده در تداوم و پیشرفت حرفه‌ای مربیان ورزشی را موثر می‌داند. گبین^۲ و همکاران (۲۰۱۰) یکپارچه‌سازی از طریق فناوری اطلاعات و ارتباطات و جونیو^۳ (۲۰۱۱) کاربرد شبکه‌های اجتماعی را برای آموزش حرفه‌ای ورزشی ضروری گزارش کرده‌اند، بیسگین^۴ (۲۰۱۴) گزارش کردند که کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در مربیگری ورزش با وجود موانع زیادی اما نتایج و پیامدهای آن

¹ Bertram & Gilbert

² Gibbone

³ Juniu

⁴ Bisgin

بسیار قابل توجه است. استوسکواسکی و کولینس^۱ (۲۰۱۴) نقش جوامع تجربی و یادگیری اجتماعی مبتنی بر شبکه را برای توسعه شغلی و حرفه‌ای مربیان موثر گزارش کرده‌اند. برترام^۲ و همکاران (۲۰۱۷) ارائه یک چارچوب ایجاد ارزش برای کشف یادگیری و تعاملات اجتماعی بین مربیان را ضروری می‌دانند. کاستاندا^۳ و همکاران (۲۰۱۸) کاربرد نوآوری و فناوری آموزشی در ارتقای مهارت‌های حرفه‌ای را بسیار تعیین کننده گزارش کرده‌اند. دونلپ و رادلی^۴ (۲۰۱۸) در بررسی رابطه یادگیری حرفه‌ای با ظرفیت سازمانی در سازمان‌های اروپایی نشان داد که این رابطه به عوامل دیگری مانند فناوری بستگی دارد. گاوریش^۵ و همکاران (۲۰۱۹) کاربردی فناوری توسط مربیان تربیت‌بدنی را وابسته به تسلط بر کاربرد فناوری، ارزیابی عملکرد و بستر سازمانی اثرگذار است. ویلیام و بوش^۶ (۲۰۱۹) در بررسی اشتراک در فضای جامعه یادگیری مربیان ورزشی نشان داد که این فرایند برای انواع دانش نظری و تمرینی و ... متفاوت اما قابل توجه است. بدوئس^۷ و همکاران (۲۰۲۰) ارتباط موثر بین ابعاد مربیگری با جامعه یادگیری حرفه‌ای در مدارس ورزش را مورد تایید قرار داده است. موسا^۸ و همکاران (۲۰۲۰) استفاده از بستر مجازی برای آموزش و یادگیری حرفه‌ای مربیان هندبال برزیلی در دوره کووید ۱۹ را دارای تاثیرات مثبت و قابل توجه گزارش کرده است. توکر و کوینترو^۹ (۲۰۲۱) نقش جوامع یادگیری حرفه‌ای در پشتیبان مدرسان دانشگاهی برای انتقال به یادگیری آنلاین در طول دوره کووید ۱۹ را مورد تایید قرار داده‌اند. گرفیتس و همکاران (۲۰۲۲) توسعه حرفه‌ای از طریق بستر آنلاین و آموزش باز را برای برآورده کردن نیازها و انتظارات مربیان ورزش موثر گزارش کرده است. کانسوس^{۱۰} و همکاران (۲۰۲۲) نقش تسهیلگر فناوری اطلاعات و ارتباطات در حمایت از توانمندسازی معلمان تربیت بدنی و مربیان ورزش پایه برای شکل‌دهی جامعه یادگیری حرفه‌ای قال توجه گزارش کرده‌اند. زمیر و ماتسوس^{۱۱} (۲۰۲۲) تاثیر بکارگیری بستر مجازی برای آموزش مربیگری و توسعه حرفه‌ای مربیان را وابسته به شایستگی‌های حرفه‌ای و یادگیری دیجیتالی می‌دانند.

مرور مطالعات نشان می‌دهد که مطالعات داخلی مرتبط با موضوع پژوهش شامل چند حوزه کلی هستند: الف) مطالعات جامعه یادگیرنده در کشور، ب) مطالعات مربوط به نظام مربیگری و جامعه مربیان ورزش ج) مطالعات مربوط به سیستم آموزش و مدیریت منابع انسانی در ورزش. پژوهش‌های خارجی هر چند در ابعاد بیشتری به بررسی ابعاد و متغیرهای مرتبط با موضوع پژوهش پرداخته‌اند که دارای چند جهت‌گیری کلی شامل: کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در مشاغل ورزشی، نظام آموزش مربیگری، جوامع یادگیرنده و سازمان یادگیرنده و موضوعات هم‌راستا با این هستند. به صورت کلی، جامعه یادگیرنده حرفه‌ای تاکنون در حوزه ورزش مورد بررسی قرار نگرفته است. علاوه بر این پیاده‌سازی چنین رویکردهای نوینی برای نظام مربیگری و جامعه مربیان ورزش کشور تاکنون مورد بررسی قرار نگرفته است. در همین راستا، بسیاری از پژوهش‌ها در حوزه ورزش بر جنبه‌های شغلی و رفتاری متمرکز بوده و تاکنون رویکردهای نوین مانند جامعه یادگیرنده به طور تخصصی مورد بررسی قرار نگرفته است. بر این اساس، جامعه

¹ Stoszkowski & Collins

² Bertram

³ Castañeda

⁴ Dunlop & Radaelli

⁵ Gawrisch

⁶ Williams & Bush

⁷ Beddoes

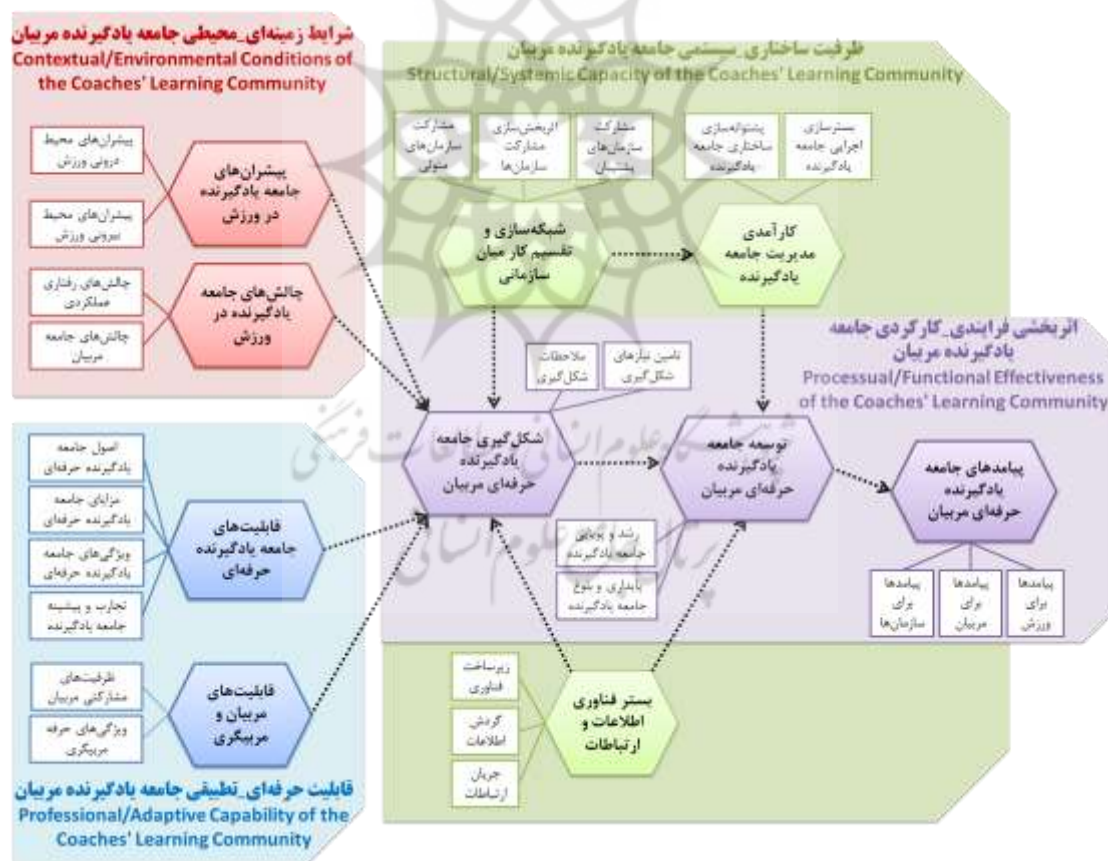
⁸ Musa

⁹ Tucker & Quintero

¹⁰ Gonçalves

¹¹ Zimmer & Matthews

یادگیرنده حرفه‌ای در حوزه ورزش چگونه تعریف می‌شود؟ چه عواملی تعیین کننده و اثرگذار در تحقق چنین جامعه‌ای برای جامعه متخصصان ورزشی هستند؟ و آیا می‌توان این عوامل را در چارچوب یک مدل علمی نظاممند و تحلیل کرد؟ مدل مفهومی پژوهش مستخرج از بخش کیفی (اکتشافی نظاممند) رساله براساس کدگذاری چندمرحله‌ای مفاهیم استخراجی از مصاحبه (با افراد صاحب‌نظر علمی و اجرایی: اساتید، مدیران، مربیان و فعالان= ۱۶ نفر) و مطالعه منابع اطلاعاتی (مقالات، پایان نامه، طرح پژوهشی، اسناد سازمانی، سایت‌های معتبر) بود. بر اساس مدل مفهومی پژوهش در شکل ۱، روابط علی-معلولی بین متغیرهای اصلی جهت آزمون مدل در نرم‌افزار به صورت شکل ۲ تعیین شد. روابط ترسیم شده ابتدا بر اساس مبانی نظری و پیشینه پژوهش تعیین شد؛ سپس توسط مصححان کدگذاری مفهومی تصحیح شد. نهایت روابطی که در نرم‌افزار تأیید شدند ترسیم شد. مدل مفهومی شامل چهار سطح شرایط زمینه‌ای-محیطی (پیشران‌ها و چالش‌ها، قابلیت حرفه‌ای-تطبیقی (قابلیت جامعه یادگیرنده و قابلیت مربیان و مربیگری)، ظرفیت ساختاری-سیستمی (کارآمدی مدیریت، شبکه‌سازی سازمانی و بستر فناوری اطلاعات) و اثربخشی فرآیندی-کارکردی (شکل‌گیری، توسعه و پیامدها) مربوط به جامعه یادگیرنده حرفه‌ای مربیان بود.

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش (مستخرج از بخش کیفی نظاممند)

Figure 1. Conceptual research model (extracted from the systematic qualitative section)

روش‌شناسی

روش پژوهش از نوع توصیفی-همبستگی مبتنی بر مدلسازی ساختاری-مفهومی بود. مدل مفهومی تحلیل شده مستخرج بخش کیفی با رویداد اکتشافی-نظاممند (تحلیل مضمون) است. جامعه آماری این پژوهش را افراد صاحب‌نظر

علمی و اجرایی در زمینه پژوهش تشکیل می‌دادند. معیار انتخاب نمونه‌ها بر حسب میزان اطلاع افراد از موضوع پژوهش، تجارب شغلی-ورزشی، تحصیلات و سایر ویژگی‌های مرتبط با موضوع پژوهش بود. تشخیص این معیار در پاسخ‌دهندگان از طریق بررسی سوابق آن‌ها در فضای رسانه‌ای و مشورت با افراد مرتبط و رابط انجام گرفت. توزیع پرسشنامه از طریق ایمیل و شبکه‌های اجتماعی انجام گرفت. تعداد نمونه براساس تعداد قابل کفایت جهت مدل‌سازی در نرم افزار اسمارت پی‌ال‌اس^۱ به تعداد ۱۰ تا ۲۰ برابر تعداد سؤالات مربوط به متغیر دارای بیشترین سؤال در مدل (داوری و رضازاده، ۲۰۱۶) برآورد و انتخاب شد. از این رو به تعداد ۱۰ برابر سؤالات متغیر دارای بیشترین سؤال (۱۲ سؤال متغیرهای زمینه‌ای) ۱۲۰ نفر برآورد شد. جهت اطمینان از دریافت تعداد پاسخ‌های مناسب ۱۳۰ پرسشنامه توزیع شد که از بین ۱۱۷ پرسشنامه‌های دریافتی، ۱۰۶ پرسشنامه به طور کامل پاسخ داده شده بودند و وارد فرایند تحلیل شدند.

ابزار پژوهش پرسشنامه مستخرج فاز کیفی رساله (تبدیل چارچوب کیفی به پرسشنامه) استفاده شد. پرسشنامه شامل متغیرها و عوامل تعیین کننده بود و در مقیاس ۵ ارزشی لیکرت (از بسیار کم = ۱ تا بسیار زیاد = ۵) تنظیم شده بود. پرسشنامه تدوین شده جهت بررسی روایی محتوایی یا صوری در اختیار ۸ نفر از اساتید و پژوهشگران مدیریت ورزشی قرار گرفت. سپس پایایی و روایی سازه به صورت مراحل گزارش شده در قسمت یافته‌ها با استفاده از نرم افزار اسمارت پی‌ال‌اس تایید شد. در آمار استنباطی ابتدا؛ بر اساس آزمون چولگی و کشیدگی برای توزیع داده‌های پژوهش، مقدار چولگی و کشیدگی تمام متغیرهای پژوهش بررسی شد (بین ۲ و -۲ قرار داشتند، لذا توزیع داده‌ها طبیعی است). در ادامه تجزیه و تحلیل داده‌ها و مدل با استفاده از روش PLS در سه بخش مدل اندازه‌گیری^۲، مدل ساختاری^۳ و مدل کلی انجام شد. متغیرهای مدل در دو دسته متغیرهای پنهان و آشکار تقسیم‌بندی می‌شوند که متغیر پنهان نیز در سطوح مختلف به کار برده شده‌اند. بخش مدل اندازه‌گیری شامل سؤالات (شاخص‌ها) هر بعد همراه با آن بعد است و روابط میان سؤالات و ابعاد در این بخش مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد. بخش مدل ساختاری نیز حاوی تمامی سازه‌های مطرح در مدل اصلی پژوهش است و میزان همبستگی سازه‌ها و روابط میان آن‌ها در این قسمت مورد تمرکز و توجه واقع می‌شود. در بخش مدل کلی که شامل هر دو بخش مدل اندازه‌گیری و ساختاری است با تأیید برازش آن، بررسی برازش در یک مدل کامل می‌شود.

مدل‌سازی معادلات ساختاری شامل سه بخش اندازه‌گیری، مدل ساختاری و برازش کلی مدل است. جهت سنجش برازش مدل اندازه‌گیری از پایایی شاخص، روایی همگرا و روایی واگرا استفاده شد. پایایی شاخص برای سنجش پایایی درونی، شامل سه معیار ضرایب بارهای عاملی، آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی است. روایی همگرا میزان همبستگی یک سازه با شاخص‌های خود را نشان داده و روایی واگرا نیز میزان رابطه یک سازه با شاخص‌هایش در مقایسه با رابطه آن سازه با سایر سازه‌هاست. بارهای عاملی بیشتر سنجه‌ها در سازه مربوط به خود بالاتر از ۰/۴ می‌باشند. ضریب اثر روابط موجود معنی‌دار است. روایی همگرا معیار دیگری است که برای برازش مدل‌های اندازه‌گیری در روش مدل‌سازی معادلات ساختاری به کار برده می‌شود. متوسط واریانس استخراج شده (AVE) را به عنوان معیاری برای اعتبار همگرا پیشنهاد کرده‌اند. نتایج خروجی از مدل نمایانگر مناسب بودن معیار روایی همگرا (مساوی و بالاتر از ۰/۵) می‌باشد. به منظور محاسبه پایایی معیار دیگری نیز وجود دارد که برتری‌هایی نسبت به روش سنتی محاسبه آن به وسیله آلفا کرونباخ را به همراه دارد و به آن پایایی ترکیبی گفته می‌شود. برتری پایایی ترکیبی نسبت به آلفای کرونباخ در آن

¹ Smart PLS

² Measurement Model

³ Structural Model

است که پایایی سازه‌ها نه به صورت مطلق، بلکه با توجه به همبستگی سازه‌هایشان با یکدیگر محاسبه می‌شود. برای پایایی ترکیبی میزان مساوی و بالای ۰/۷ مناسب ذکر شده است. پس از سنجش روایی و پایایی مدل اندازه‌گیری، مدل ساختاری از طریق روابط بین متغیرهای مکنون مورد بررسی قرار می‌گیرد. ضمن اینکه در پژوهش حاضر از پرکاربردترین معیارها برای برازش مدل ساختاری استفاده شده است. این معیارها شامل؛ ضریب معنی‌دار (T-values)، ضریب تعیین (R^2) و ضریب قدرت پیش‌بینی (Q^2) است. R^2 معیاری است که برای متصل کردن بخش اندازه‌گیری و بخش ساختاری مدل سازی معادلات ساختاری بکار می‌رود و نشان از تأثیری دارد که یک متغیر برون‌زا بر یک متغیر درون‌زا می‌گذارد. مقدار آن تنها برای سازه‌های درون‌زای (وابسته) مدل محاسبه می‌شود و در مورد سازه‌های برون‌زا، مقدار این معیار صفر است. میزان R^2 صفر تا یک متغیر است و نشان دهنده برازش مدل ساختاری در سه سطح ضعیف (۰/۱۹)، متوسط (۰/۳۳) و قوی (۰/۶۷) است. معیار Q^2 قدرت پیش‌بینی مدل را مشخص می‌سازد به اعتقاد آنها مدل‌هایی که دارای برازش بخش ساختاری قابل قبول هستند، باید قابلیت پیش‌بینی شاخص‌های مربوط به سازه‌های درون‌زای مدل را داشته باشند. در صورتی که مقدار Q^2 در مورد یک سازه درون‌زا سه مقدار ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ را کسب نماید، به ترتیب نشان از قدرت پیش‌بینی ضعیف، متوسط و قوی در قبال شاخص‌های آن سازه دارد. به منظور برازش مدل کلی (هر دو بخش مدل اندازه‌گیری و ساختاری) از معیار SRMR استفاده شد. که مقدار آن باید از ۰/۱ کمتر باشد. با توجه به مقدار به دست آمده ($SRMR=0.091$)، مدل اندازه‌گیری و ساختاری از برازش مناسبی برخوردار است، یعنی در مجموع مدل اندازه‌گیری و ساختاری، کیفیت مناسبی در تبیین متغیر درون‌زا دارد.

یافته‌ها

توصیف نمونه آماری پژوهش به صورت جدول ۱ است.

جدول ۱. مشخصات نمونه آماری پژوهش
Table 1. Characteristics of the research sample

جنسیت Gender	شغل Job	تحصیلات Education	سن Age	سابقه شغلی Career history
زن ۳۷	اساتید دانشگاه ۴۳	لیسانس ۲۱	میانگین ۴۳/۷۱	میانگین ۱۵/۹۲
مرد ۶۹	مدیران ورزشی ۲۷ مربیان ۳۶	فوق لیسانس ۴۷ دکتری ۳۸	انحراف معیار ۰/۹۲۶	انحراف معیار ۱/۰۵۸

ابتدا آمار توصیفی شامل معیارهای مرکزی میانگین و همچنین معیار پراکندگی انحراف معیار برای متغیرهای پرسشنامه‌های مورد بررسی قرار گرفت (جدول ۱) که براساس نتایج آن عامل پیامدها دارای بیشترین میانگین (۴/۴۴) می‌باشد و جاذبه‌های جغرافیایی دارای کمترین میانگین (۳/۹۳) می‌باشد. بررسی شاخص‌های برازش مدل‌های اندازه‌گیری و مدل ساختاری شامل روایی واگرا (AVE)، پایایی ترکیبی (CR)، ضریب تعیین (R^2)، قدرت پیش‌بینی (Q^2) و برازش مدل کلی (SRMR) نشان می‌دهد که مدل پژوهش از برازش مطلوبی برخوردار است.

جدول ۲. شاخص‌های توصیف متغیرهای و برازش مدل

Table 2. Variable description and model fit indices

شاخص‌های برازش مدل Model fit indices			شاخص‌های توصیفی Descriptive indices				متغیر Variable
R ²	Q ²	آلفای کرونباخ	Rho	پایایی مرکب	میانگین واریانس	انحراف استاندارد	
۰/۸۲۲	۰/۶۰۸	۰/۹۴۴	۰/۹۴۵	۰/۹۵۶	۰/۷۸۲	۱/۰۸۱	۳/۴۹۳ پیشران‌های جامعه یادگیرنده در ورزش Drivers of the learning community in sports
۰/۷۶۴	۰/۶۲۷	۰/۹۲۶	۰/۹۲۶	۰/۹۵۳	۰/۸۷۱	۱/۱۲۹	۳/۴۴۳ چالش‌های جامعه یادگیرنده Challenges of the learning community
۰/۹۱۶	۰/۶۵۸	۰/۹۶۲	۰/۹۶۳	۰/۹۶۷	۰/۷۰۷	۱/۰۷۱	۳/۴۶۶ قابلیت جامعه یادگیرنده حرفه‌ای Professional capability of the learning community
۰/۸۶۵	۰/۵۸۸	۰/۹۴۳	۰/۹۴۴	۰/۹۵۵	۰/۷۷۸	۱/۱۶۲	۳/۴۰۳ قابلیت‌های مربیان و مربیگری Capabilities of coaches and coaching
۰/۷۳۳	۰/۷۱۹	۰/۹۶۳	۰/۹۶۴	۰/۹۶۹	۰/۷۷۴	۱/۱۱۰	۳/۵۴۴ شبکه‌سازی و تقسیم کار میان سازمانی Networking and inter-organizational division of labor
۰/۸۲۵	۰/۷۰۴	۰/۹۵۷	۰/۹۵۷	۰/۹۶۴	۰/۷۹۴	۱/۱۱۷	۳/۵۲۷ کارآمدی مدیریت جامعه یادگیرنده Efficiency of learning community management
۰/۷۷۸	۰/۳۱۷	۰/۹۴۹	۰/۹۵۱	۰/۹۵۷	۰/۶۸۹	۱/۰۴۷	۳/۴۳۲ بستر فناوری اطلاعات و ارتباطات Information and communication technology infrastructure
۰/۶۱۹	۰/۴۳۱	۰/۹۴۰	۰/۹۴۰	۰/۹۵۲	۰/۷۷۰	۱/۱۱۹	۳/۵۳۰ شکل‌گیری جامعه یادگیرنده حرفه‌ای مربیان Formation of professional coaches' learning community
۰/۷۵۳	۰/۴۷۶	۰/۹۴۴	۰/۹۴۶	۰/۹۵۴	۰/۷۴۹	۱/۱۱۳	۳/۴۳۰ توسعه جامعه یادگیرنده حرفه‌ای مربیان Development of professional coaches' learning community
۰/۸۶۹	۰/۴۲۸	۰/۹۷۱	۰/۹۷۱	۰/۹۷۵	۰/۸۱۱	۱/۱۸۶	۳/۵۰۵ پیامدهای جامعه یادگیرنده حرفه‌ای مربیان Outcomes of professional coaches' learning community

۰/۰۷۵= SRMR

همچنین برای ارزیابی مدل کلی، از شاخص ریشه میانگین مربعات باقی مانده استاندارد شده^۱ (SRMR) استفاده می‌شود که مقدار این شاخص کمتر از ۰/۱ یا ۰/۰۸ مناسب است. با توجه به اطلاعات جدول، مقادیر به دست آمده شاخص Q² و R² برای همه متغیرها در محدوده قوی می‌باشد. مقدار SRMR نیز کمتر از ۰/۰۸ می‌باشد که نشان‌دهنده کیفیت مناسب مدل‌های آزمون شده است. در ادامه مدل‌های آزمون شده پژوهش به همراه ضریب مسیر بدست آمده برای تمامی مسیرهای مدل در قالب شکل ۲، مشخص شده است. برای بررسی برازش مدل ساختاری پژوهش از چندین معیار استفاده می‌شود که اولین و اساسی‌ترین معیار، آماره t می‌باشد. از آنجایی که مقدار آماره t مربوط به تمامی مسیرها بیشتر از ۱/۹۶ می‌باشد در نتیجه در سطح ۹۵ درصد معنی‌دار بود و فرضیه‌های مربوط به آنان تایید می‌شود.

^۱. Standardized Root Mean Square Residual

جدول ۳. مقادیر ضریب مسیر و آماره t فرضیه‌های مرتبط با مسیرهای مدل پژوهش

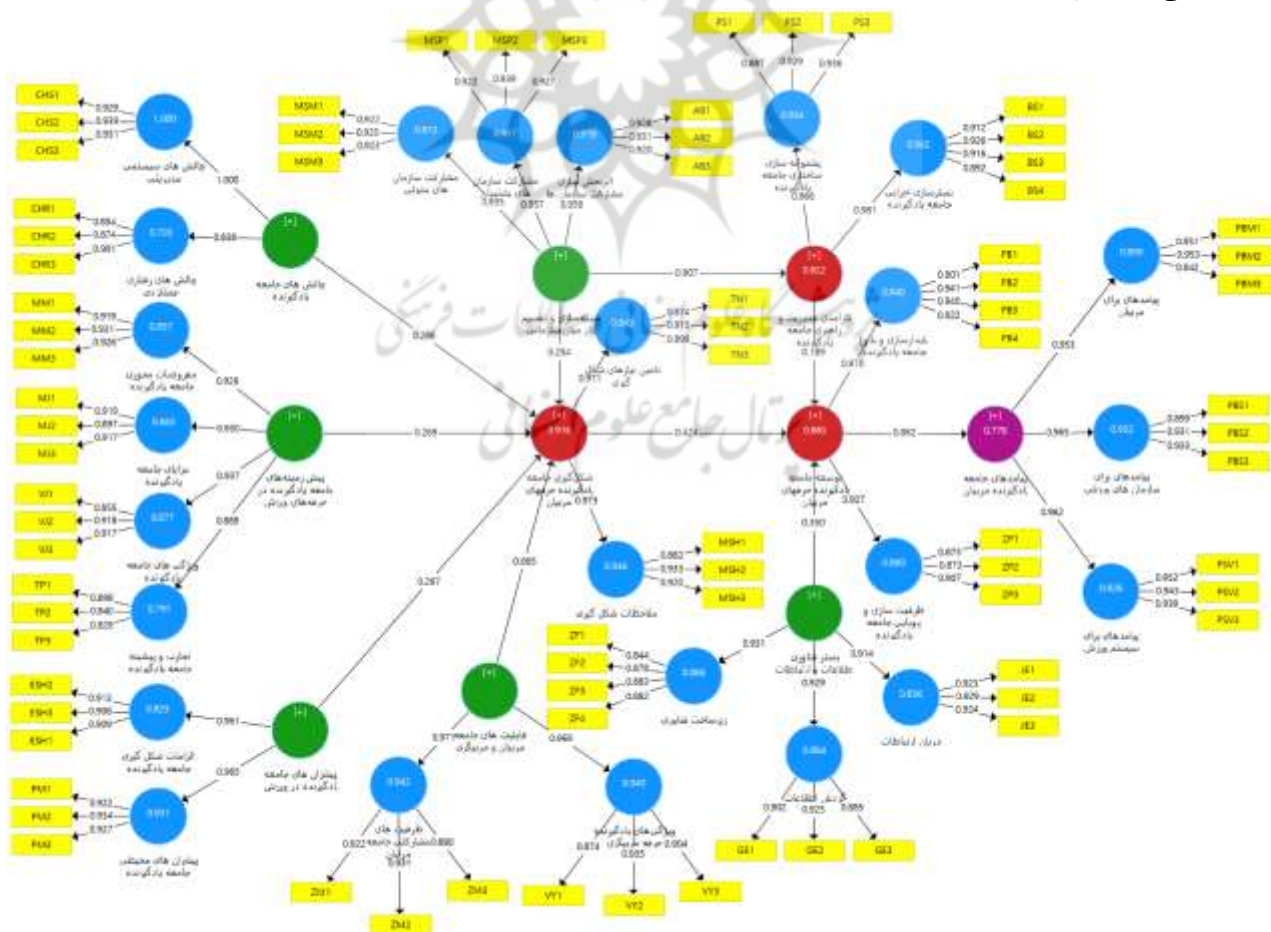
Table 3. Path coefficient values and t-statistics of hypotheses related to the paths of the research model

نتیجه result	معنی‌داری significance	آماره t statistic -t	ضریب اثر Impact factor	متغیر --> متغیر Variable --> Variable
تایید	۰/۰۰۱	۸/۰۵۹	۰/۲۶۷	پیشران‌های جامعه یادگیرنده در ورزش Drivers of the learning community in sports
تایید	۰/۰۰۱	۵/۶۹۸	۰/۲۶۹	چالش‌های جامعه یادگیرنده Challenges of the learning community
تایید	۰/۰۴۸	۱/۹۷۳	۰/۰۶۵	قابلیت جامعه یادگیرنده حرفه‌ای Professional capability of the learning community
تایید	۰/۰۰۱	۶/۲۳۱	۰/۲۵۴	قابلیت‌های مربیان و مربیگری Capabilities of coaches and coaching
تایید	۰/۰۰۱	۸/۳۷۵	۰/۲۸۷	شبکه‌سازی و تقسیم کار میان سازمانی Networking and inter-organizational division of labor
تایید	۰/۰۰۱	۸۴/۹۳۲	۰/۹۰۷	کارآمدی مدیریت جامعه یادگیرنده Efficiency of learning community management
تایید	۰/۰۰۱	۶/۹۱۵	۰/۳۵۰	بستر فناوری اطلاعات و ارتباطات Information and communication technology infrastructure
تایید	۰/۰۰۱	۳/۰۱۷	۰/۱۸۹	شکل‌گیری جامعه یادگیرنده حرفه‌ای مربیان Formation of professional coaches' learning community
تایید	۰/۰۰۱	۸/۰۴۶	۰/۴۲۴	توسعه جامعه یادگیرنده حرفه‌ای مربیان Development of professional coaches' learning community
تایید	۰/۰۰۱	۵۲/۲۳۴	۰/۸۸۲	پیامدهای جامعه یادگیرنده حرفه‌ای مربیان Outcomes of professional coaches' learning community

نتایج تحلیل عاملی روابط متغیرها با ابعاد زیرمجموعه آن‌ها نشان داد که در متغیر پیشران‌های جامعه یادگیرنده در ورزش ابعاد؛ پیشران‌های محیط درونی (۰/۹۶۱) و پیشران‌های محیط بیرونی شکل‌گیری (۰/۹۵۶) براساس ترتیب میزان اثر در سطح معنی‌داری تبیین کننده آن بودند. در متغیر پیش زمینه‌های جامعه یادگیرنده در حرفه‌های ورزش نیز ابعاد؛ ویژگی‌های جامعه یادگیرنده (۰/۹۳۷)، مزایای جامعه یادگیرنده (۰/۹۳۰)، اصول جامعه یادگیرنده (۰/۹۲۶) و تجارب و پیشینه جامعه یادگیرنده (۰/۸۸۹) به طور معنی‌داری این متغیر را تبیین کرده‌اند. در متغیر قابلیت‌های جامعه مربیان و مربیگری ابعاد؛ ویژگی‌های یادگیرنده حرفه مربیگری (۰/۹۶۹) و ظرفیت‌های مشارکتی جامعه مربیان (۰/۸۹۰) براساس ترتیب میزان اثر در سطح معنی‌داری تبیین کننده آن بودند. در متغیر بستر فناوری اطلاعات و ارتباطات (۰/۹۲۹) و جریان ارتباطات (۰/۹۱۴) به طور معنی‌داری این متغیر را تبیین کرده‌اند. در متغیر شبکه‌سازی و تقسیم کار میان سازمانی ابعاد؛ اثربخش‌سازی مشارکت سازمان‌ها (۰/۹۵۹)، مشارکت سازمان‌های پشتیبان (۰/۹۵۷) و مشارکت سازمان‌های متولی (۰/۹۳۵) براساس ترتیب میزان اثر در سطح معنی‌داری تبیین کننده آن بودند. در متغیر کارآمدی مدیریت و راهبری جامعه یادگیرنده ابعاد؛ بسترسازی اجرایی جامعه یادگیرنده (۰/۹۸۱) و پشتوانه‌سازی ساختاری جامعه یادگیرنده (۰/۹۶۶) به طور معنی‌داری این متغیر را تبیین کرده‌اند. در متغیر چالش‌های

جامعه یادگیرنده ابعاد؛ چالش‌های جامعه مربیان (۰/۹۹۹) و چالش‌های رفتاری عملکردی (۰/۸۳۸) براساس ترتیب میزان اثر در سطح معنی‌داری تبیین کننده آن بودند. در متغیر شکل‌گیری جامعه یادگیرنده حرفه‌ای مربیان ابعاد؛ تامین نیازهای شکل‌گیری (۰/۹۷۱) و ملاحظات شکل‌گیری (۰/۹۷۳) به طور معنی‌داری این متغیر را تبیین کرده‌اند. در متغیر توسعه جامعه یادگیرنده حرفه‌ای مربیان ابعاد؛ پایداری و بلوغ جامعه یادگیرنده (۰/۹۷۰) و ظرفیت‌سازی و پویایی جامعه یادگیرنده (۰/۹۲۷) براساس ترتیب میزان اثر در سطح معنی‌داری تبیین کننده آن بودند. در متغیر پیامدهای جامعه یادگیرنده مربیان ابعاد؛ پیامدهای برای سازمان‌های ورزشی (۰/۹۶۵)، پیامدهای برای سیستم ورزش (۰/۹۶۲) و پیامدهای برای مربیان (۰/۹۵۳) براساس ترتیب میزان اثر در سطح معنی‌داری تبیین کننده آن بودند.

تحلیل مسیر روابط بین متغیرهای اصلی نشان داد که؛ چالش‌های جامعه یادگیرنده (۰/۲۸۷)، قابلیت‌های جامعه یادگیرنده حرفه‌ای (۰/۲۶۹)، پیشران‌های جامعه یادگیرنده در ورزش (۰/۲۶۷)، شبکه‌سازی و تقسیم کار میان سازمانی (۰/۲۵۴) و قابلیت‌های جامعه مربیان و مربیگری (۰/۰۶۵)، به ترتیب دارای اولویت دارای اثر معنی‌داری بر شکل‌گیری جامعه یادگیرنده حرفه‌ای بودند. ظرفیت شکل‌گیری جامعه یادگیرنده حرفه‌ای (۰/۴۲۴)، بستر فناوری اطلاعات و ارتباطات (۰/۳۵۰) و کارآمدی مدیریتی جامعه یادگیرنده (۰/۱۸۹) نیز به ترتیب اولویت اثر معنی‌داری بر توسعه جامعه یادگیرنده حرفه‌ای مربیان داشتند. در نهایت توسعه جامعه یادگیرنده حرفه‌ای مربیان با ضریب ۰/۸۸۲ اثر معنی‌داری بر پیامدهای جامعه یادگیرنده مربیان داشت.

شکل ۲. مدل نهایی پژوهش (دارای ضریب مسیر و بارهای عاملی)

بحث

بر اساس نتایج مربوط به زیرسازه مفهومی شرایط زمینه‌ای-محیطی جامعه یادگیرنده که شامل دو عامل اصلی پیشران‌ها و چالش‌های جامعه یادگیرنده حرفه‌ای بود نتیجه گرفته می‌شود که در عامل پیشران‌ها، نقش پیشران‌های محیط درونی و بیرونی ورزش و در عامل چالش‌ها نیز دو بعد چالش‌های رفتاری و چالش‌های مربیان (به ترتیب میزان ضریب اثر) برای جامعه یادگیرنده حرفه‌ای مربیان مورد تایید قرار گرفت. در تبیین معنی‌داری نقش تبیین کننده ابعاد پیشران‌ها و چالش‌ها می‌توان گفت که به دلیل ماهیت جوامع یادگیرنده به مثابه یک سیستم باز مشتکل از اعضای یک حوزه تخصصی، می‌توان گفت هر دو نوع عوامل پیشران (محرک‌ها، الزامات و ...) و چالش‌ها (ضعف‌ها، موانع و ...) در محیط درونی و بیرونی این سیستم تاثیر قابل توجهی بر کارکرد آن دارند. در تبیین اولویت پیشران‌های محیط درونی و چالش‌های جامعه مربیان نیز می‌توان گفت که دلیل آن فعالیت‌های کلیدی و پویایی جامعه یادگیرنده در فضای درونی آن رخ می‌دهد بنابراین اولویت مذکور مطابق نظر پاسخ‌دهندگان با پیش فرض‌ها همسویی دارد. همچنین نتایج مذکور برای این زیرسازه در بخش پیشران‌ها با یافته‌های حاتمیان و همکاران (۲۰۱۸) و استوسکواسکی و کولینس (۲۰۱۴) و در بخش چالش‌ها با مطالعه بیسگین (۲۰۱۴) همسویی دارد.

قابلیت حرفه‌ای-تطبیقی جامعه یادگیرنده مربیان که شامل دو عامل اصلی قابلیت‌های جامعه یادگیرنده و قابلیت‌ها مربیان و مربیگری بود نیز نتایج نشان داد که ویژگی‌ها، مزایا، اصول اساسی و تجارب و پیشینه جامعه یادگیرنده به ترتیب اهمیت (میزان اثر) تبیین کننده عامل قابلیت‌های جامعه یادگیرنده حرفه‌ای برای ورزش هستند. در تبیین معنی‌داری نقش تبیین کننده مولفه‌های مذکور می‌توان گفت که قابلیت‌های چارچوب جامعه یادگیرنده حرفه‌ای برای کاربرد در ورزش نیازمند توجه به ابعاد مختلف آن مشتمل بر مفروضات اساسی، جنبه‌های اصلی، مزیت‌ها و سوابق است. در تبیین اولویت ویژگی‌های جامعه یادگیرنده را می‌توان مرتبط به این دانست که آنچه در کاربرد و عمل بایستی مدنظر قرار بگیرد ویژگی‌ها و جنبه‌های یک پدیده یا برنامه است و موارد دیگر جزو مسائل ثانویه هستند. این یافته‌ها با نتایج مطالعات قبلی مانند زمیر و ماتسوس (۲۰۲۲) همسویی دارد. در عامل قابلیت‌های جامعه مربیان و مربیگری ورزشی دو بُعد ویژگی‌های حرفه مربیگری و ظرفیت‌های مشارکتی مربیان در جامعه یادگیرنده به ترتیب میزان اهمیت نقش معنی‌داری در تبیین این متغیر داشتند. در تفسیر معنی‌داری این ابعاد با ترتیب مذکور می‌توان گفت که تحقق جامعه یادگیرنده حرفه‌ای برای مربیان نیازمند همسویی مشارکت مربیان و چارچوب شغلی در مربیگری است. اما در نهایت فراتر از بستر شغلی، تمایل به مشارکت تعیین کننده است. نتایج این بخش با یافته‌های گوهری و همکاران (۲۰۲۲) و ویلیام و بوش (۲۰۱۹) انطباق دارد.

ظرفیت ساختاری-سیستمی جامعه یادگیرنده مربیان شامل سه عامل کارآمدی مدیریت، شبکه‌سازی سازمانی و بستر فناوری اطلاعات بود. در متغیر بستر فناوری اطلاعات و ارتباطات ابعاد؛ زیرساخت فناوری، گردش اطلاعات و جریان ارتباطات به ترتیب اولویت و به طور معنی‌داری تبیین کننده این متغیر بودند. در تفسیر این معنی‌داری و ترتیب اولویت ابعاد می‌توان گفت که دلیل رشد فزاینده و فراگیر شبکه‌های مجازی ماهیت روابط سازمانی و شغلی و محیط کار دیجیتال، نقش ابعاد مذکور برای تحقق جامعه یادگیرنده بسیار ضروری است و بُعد فناوری نقش محوری دارد. مطالعات اشکی (۲۰۱۶) و موسا و همکاران (۲۰۲۰) نیز تایید کننده این یافته می‌باشند. دیگر نتایج این زیرسازه نشان داد که مشارکت سازمان‌های پشتیبان و سازمان‌های متولی و اثربخش‌سازی مشارکت آن‌ها به عنوان محورهای اصلی در شبکه‌سازی و تقسیم کار میان سازمانی به ترتیب اولویت مذکور و به میزان معنی‌داری مورد تایید است همچنین نقش مولفه‌های بسترسازی اجرایی و پشتیبانه‌سازی ساختاری برای کارآمدی مدیریت و راهبری جامعه یادگیرنده نیز تایید شد. می‌توان گفت تحقق جامعه یادگیرنده حرفه‌ای مربیان بدون یک سیستم مدیریتی بین سازمانی مقدور نخواهد بود

و در این زمینه نیز مشارکت و بستر اجرا نقش محوری تری دارند. این مولفه‌ها در مطالعه دونلپ و رادلی (۲۰۱۸)، هرمزی نصیری (۲۰۱۶) و توکر و کوینترو (۲۰۲۱) به عنوان محور اساسی ذکر شده‌اند.

زیرسازه مفهومی اثربخشی فرآیندی-کارکردی جامعه یادگیرنده مربیان شامل سه عامل شکل‌گیری، توسعه و پیامدها بود. برای شکل‌گیری جامعه یادگیرنده حرفه‌ای مربیان ابعاد؛ تامین نیازهای شکل‌گیری و ملاحظات شکل‌گیری مورد توجه قرار گرفتند که با نتایج پژوهش اکبری (۲۰۱۴) و گاوریث و همکاران (۲۰۱۹) همسو است. برای توسعه جامعه یادگیرنده شکل گرفته نیز نتیجه‌گیری شد که پایدارسازی و بلوغ و ظرفیت‌سازی و پویایی جامعه یادگیرنده یک ضرورت محوری است که اهمیت آن‌ها در بررسی‌های پیشین مانند عبوری (۲۰۲۲) تاکید شده است. در نهایت پیامدهای جامعه یادگیرنده مربیان برای سازمان‌های ورزشی، برای سیستم ورزش و پیامدهای برای خود مربیان تفکیک و تبیین شد. شواهدات علمی و محیطی بسیاری تایید کننده مولفه‌های شناسایی و اولویت‌بندی شده مذکور هستند. رضاپور مسگریان فرد و عنایتی (۲۰۲۱) مولفه‌های مشابهی را شناسایی و تایید نموده است. در تبیین اولویت ابعاد مذکور می‌توان گفت که فرآیند شکل‌گیری تا پایداری جامعه یادگیرنده حرفه‌ای فراتر از منظرهای کلی آن، به شناخت نیازها و پایداری مشارکت وابسته است و این مهم توسط پاسخ دهندگان پرسشنامه مورد تایید قرار گرفته است.

تحلیل مسیر روابط بین متغیرهای نشان داد چالش‌های جامعه یادگیرنده، پیش زمینه‌های جامعه یادگیرنده حرفه‌ای، پیشران‌های جامعه یادگیرنده در ورزش، شبکه‌سازی و تقسیم کار میان سازمانی و قابلیت‌های جامعه مربیان و مربیگری، به ترتیب اولویت دارای اثر معنی‌داری بر شکل‌گیری جامعه یادگیرنده حرفه‌ای بودند. تاثیرگذاری این عوامل با نتایج پژوهش‌هایی مانند گوهری و همکاران (۲۰۲۲) و گریفیث و همکاران (۲۰۲۲) همسویی داشت اما ترتیب آن دارای تفاوت است که احتمالاً به دلیل تفاوت این مطالعه از نظر جامعه مورد بررسی (مربیان ورزش ایران) است. پیشین ظرفیت شکل‌گیری جامعه یادگیرنده حرفه‌ای، بستر فناوری اطلاعات و ارتباطات و کارآمدی مدیریتی جامعه یادگیرنده نیز به ترتیب اولویت اثر معنی‌داری بر توسعه جامعه یادگیرنده حرفه‌ای مربیان داشتند. هرمزی نصیری (۲۰۱۶) تاثیر مدیریت و رهبری را بر جامعه یادگیرنده تایید نموده است. رضاپور مسگریان فرد و عنایتی (۲۰۲۱) هوشمندی و نوآوری سازمانی و پهلوان صادق (۲۰۱۷) و عبوری (۲۰۲۲) بلوغ و پایداری سازمانی را پیامد جامعه یادگیرنده می‌دانند که با این یافته همسویی دارد. کلیات مدل نیز از نظر مفاهیم، چارچوب‌بندی و روابط بین آن‌ها با مطالعات پیشین مانند الگوی حاتمیان و همکاران (۲۰۱۸)، برترام و همکاران (۲۰۱۷) و ویلیام و بوش (۲۰۱۹) همسویی داشت. براساس نتایج می‌توان گفت که تحقق جامعه یادگیرنده حرفه‌ای برای مربیان ورزش کشور از طریق یک فرایند نظام‌مند (شکل‌گیری، توسعه و پایداری) و برآیند اثر مطلوب از عوامل مرتبط آن (پیشران‌ها، چالش‌ها، قابلیت‌ها، شبکه‌سازی و فناوری اطلاعات و ارتباطات) است.

در تفسیر یافته‌های مذکور برای تایید نقش تبیین کننده مولفه‌های هر کدام از متغیرهای اصلی در مدل‌سازی می‌توان گفت که این عوامل بر ضرورت‌ها و الزامات اساسی تشکیل جامعه یادگیرنده حرفه‌ای برای مربیان ورزشی در بستر فناوری اطلاعات و ارتباطات تاکید دارند و می‌توان آن را نتیجه الزام همسویی با تحولات جهانی در مربیگری ورزش و لزوم بکارگیری روش‌های نوین تربیت مربیان (گریفیث و همکاران، ۲۰۲۲) مانند جامعه یادگیرنده حرفه‌ای دانست. در وجود تعداد زیادی از مربیان متقاضی و علاقمند به حرفه‌ای شدن و ضرورت بکارگیری نوآوری و فناوری‌های آموزشی و اجتماعی اهمیت تاثیر متغیرهای مذکور بر شکل‌گیری جامعه یادگیرنده حرفه‌ای را نشان می‌دهد. از این رو گذر از آموزش سنتی به نوین با توجه به چنبدیدی شدن مقوله آموزش و یادگیری مستلزم ایجاد فضایی برای به اشتراک‌گذاری دانش و تجربیات مربیان و تحقق اصل هم‌افزایی و تشریک مساعی است که مدل ارائه شده مفاهیم کلیدی تحت عنوان جامعه یادگیرنده حرفه‌ای مربیان و عوامل اثرگذار و فرایند نظری شکل‌گیری تا توسعه آن‌ها را تبیین می‌نماید.

در تبیین بهتر تاثیر روابط بین عوامل می‌توان گفت که موفقیت استقرار جامعه یادگیرنده حرفه‌ای در گرو ارزیابی آمادگی سازمانی و جامعه هدف از نظر فناوری اطلاعات و ارتباطات، فرهنگ یادگیری و سیستم مدیریت یکپارچه و هوشمند است. در واقع با ورود فناوری‌های نوین به بازار و تحول در اشتغال و کسب و کارها، نظام آموزش شغلی ناگزیر است تا کارکردهای نوینی را متناسب با نیازهای زمان برای خود برگزیند زیرا که ضرورت بکارگیری این نوع از آموزش به واسطه تاثیرگذاری در یادگیری، جلب علاقه فراگیران، امکان آموزش با روش‌های نو، توجه به تفاوت‌های فردی، ایجاد مهارت‌های پایدار برای جذب در بازار کار، بکارگیری در ارزشیابی و ایجاد روحیه شغلی و حرفه‌ای یادگیرنده بیش از پیش به نظر می‌رسد. برآیند اثر بین عوامل مدل پژوهش نشان می‌دهد که مربیان ورزشی تحت جامعه یادگیرنده حرفه‌ای می‌توانند با به کارگیری روش‌های نوین آموزشی و شغلی هم چون استفاده از ابزارهای چندرسانه‌ای و ایجاد نوآوری‌هایی در نحوه ارائه خدمات علمی، فنی، مشاوره‌ای و آموزشی به ایجاد یادگیری پایدار در این زمینه کمک کرده و زمینه آن را از طریق روش‌ها این فراهم کنند. فضاهای تخصصی چندرسانه‌ای برای مربیان ورزشی می‌توانند تجربیات غنی یادگیری را برای جامعه یادگیرنده به ویژه مربیان آماتور فراهم کنند. یک محیط مجازی و چندرسانه‌ای از نقش کاربری فعال مربیان فرصت‌هایی برای کاربرد و شبیه سازی محیط‌های واقعی و بازار را فراهم می‌نماید و آن را به صورت مختلفی به جامعه مشارکت کننده عرضه می‌دارد. نتیجه این جریان، دستیابی به توانمندسازی حرفه‌ای و یادگیری پایدار در جامعه مربیان ورزش خواهد شد. این در حالی است که در مقابل مشکلاتی که مربیان با آموزش و اشتغال مواجه هستند مداخلات بسیار محدود و معطوف به مشکلات صنفی و فنی آنها است یک جامعه یادگیرنده حرفه‌ای می‌تواند تجارب و دانش لازم برای آن را تشریک مساعی نماید. در بسیاری از مداخلات نظام مربیگری و صنف مربیان به دلیل رعایت استانداردهای شغلی و همتاسازی ارزیابی‌های حرفه‌ای، مربیان دچار انحراف در مسیر شغلی و حرفه‌ای به سمت حاشیه و گروه گرایی می‌روند.

در تفسیر نتایج پژوهش و بستر کاربرد آن می‌توان گفت در سیستم امروزی تربیت، توسعه و بکارگیری مربیان در ورزش کشور، هر چند ادعای حرفه‌ای‌گری و ارتباطات صنفی به نحو فراگیری در حال پذیرش است، اما بین پذیرش عقلانی آن و اجرای آن در عمل، فاصله بسیاری موجود است. زیرا هنوز نگرش‌ها و فرایندهای اجتماعی و سازمانی حوزه ورزش کشور رویکرد غیرحرفه‌ای دارد. این در حالی است که مربیگری در نظریه‌ها مفهومی تخصصی و حرفه‌ای است. از این رو، عدم تأمین شرایط مناسب برای توسعه حرفه‌ای مربیان، موجب عدم استفاده از ظرفیت‌ها و فرصت‌های در دسترس مانند فناوری اطلاعات و ارتباطات و دانش و نتایج پژوهش‌ها می‌شود. این در حالی است که یادگیری حرفه‌ای در مربیان ورزشی از الزامات حرفه‌ای شدن و بین‌المللی‌سازی ورزش است. همچنین می‌توان گفت روش‌های آموزش جمعی مبتنی بر فضای الکترونیک فی نفسه خوب یا بد نیستند، بلکه نحوه و شرایط استفاده از آنهاست که باعث قوت یا ضعفشان می‌شود. لذا باید با توجه به هدف‌های یادگیری، محتوای آموزشی، نیازها و علایق فراگیران، امکانات موجود (زمان، فضا، وسایل و ...) تراکم جمعیت یادگیرنده و ... مناسب ترین شیوه را برای یک آموزش مطلوب انتخاب کند. به صورت کلی ایجاد روش‌های نوین و چندرسانه‌ای در آموزش و یادگیری شغلی در راستای ایجاد تطبیق دادن افراد با شرایط و ایجاد شرایطی برای محیط حرفه‌ای اشتغال اهمیت پیدا می‌کند. حتی می‌توان گفت که ورود فناوری‌های آموزشی-شغلی بدون فرهنگ یادگیرنده‌گی نه تنها تحولی ایجاد نخواهد کرد، بلکه سبب تقویت سنت‌های محافظه‌کارانه آموزشی خواهد شد.

در نهایت بر اساس سطوح مدل و متغیرهای آن، راهکارهای زیر جهت تحقق جامعه یادگیرنده حرفه‌ای در مربیان ورزش کشور پیشنهاد می‌شود: (۱) تغییر در آئین نامه‌های آموزش، توانمندسازی و ارزیابی عملکرد مربیان ورزشی با رویکرد مولفه‌های یادگیری حرفه‌ای و تاکید بکارگیری روش‌های نوین مانند منتورینگ در اولویت قرار بگیرد (۲)

همچنین الزام و ترغیب مدیران فدراسیون‌ها و باشگاه‌های ورزشی برای تدوین برنامه پیاده‌سازی جامعه یادگیرنده حرفه‌ای در مربیان ورزشی و به بکارگیری مربیان با یادگیری حرفه‌ای در تیم‌ها در دستور کار معاونت منابع انسانی وزارت ورزش قرار بگیرد (۳). الزام و تشویق مربیان ورزشی به داشتن برنامه توسعه حرفه‌ای و حرفه‌ای‌گرایی نیز در راستای پیشنهاد قبلی قرار دارد. (۴). بهره‌گیری از تجارب بین‌المللی در زمینه تربیت، توسعه حرفه‌ای و توانمندسازی مربیان ورزشی به صورت برنامه مبتنی بر مطالعه تطبیقی و دریافت مشاوره از مراجع معتبر بین‌المللی در فدراسیون‌های ورزشی می‌توان به استانداردسازی اقدامات این حوزه کمک شایانی نماید. (۶). همچنین ضرورت دارد ایجاد فرصت‌های لازم برای حضور متخصصان جامعه یادگیرنده و توسعه حرفه‌ای دانشگاهی در فدراسیون‌ها و هیات‌های ورزشی کشور جهت دانش‌افزایی مربیان ورزشی از طریق برگزاری سمینارهای تخصصی صورت بگیرد. (۷). پیشنهاد می‌شود چارچوب و مدل حاضر برای تحلیل و برنامه‌ریزی در تربیت و توانمندسازی مربیان رده‌های مختلف ورزش کشور (تفکیک رشته‌های ورزشی و درجه‌های مربیگری) مورد استفاده قرار بگیرد. (۸). از جنبه نظری نیز می‌توان اطلاعات و چارچوب ارائه شده در این پژوهش را جهت متقاعدسازی مدیران ورزشی برای تحقق جامعه یادگیرنده حرفه‌ای در عرصه مربیگری ورزش کشور استفاده نمود.

نتیجه‌گیری کلی و پیام مقاله

این پژوهش با ارائه مدلی پیشگامانه برای ایجاد جوامع یادگیری حرفه‌ای میان مربیان ورزشی، چارچوبی جامع ارائه می‌دهد که ابعاد تشکیل‌دهنده و توسعه‌ای را یکپارچه می‌کند. پژوهش حاضر با شناسایی عوامل کلیدی تأثیرگذار و روابط میان آنها، دیدگاه جدیدی در مورد چگونگی ایجاد نظام‌مند محیط‌های یادگیری مشارکتی در حرفه مربیگری ورزشی ارائه می‌دهد. نوآوری این مدل در رویکرد جامع آن نهفته است که ابعاد سازمانی، فردی و فناورانه را برای پاسخگویی به چالش‌های خاص توسعه حرفه‌ای در محیط‌های ورزشی ترکیب می‌کند.

محدودیت‌ها

این پژوهش مانند سایر مطالعات دارای برخی محدودیت‌ها بود که سعی شد از طریق روش‌های دیگر کنترل شوند: الف) عدم همکاری برخی افراد مورد هدف در جامعه آماری (استفاده از منابع علمی تکمیلی و مراجعه به سایر افراد صاحب‌نظر جهت تعدیل این محدودیت). ب) کمبود اطلاعات محیطی مستند از موضوع پژوهش (استفاده از مصادیق و شواهدات رویدادی جهت تعدیل این محدودیت). ج) سلیقه‌ای بودن، جهت‌گیری انتقادی و تفاوت‌های دیدگاه افراد مختلف نسبت به برخی ابعاد موضوع پژوهش (استفاده از حداقل دو نفر در هر تخصص مرتبط با موضوع جهت تعدیل این محدودیت).

پیشنهاد برای مطالعات آتی

بر اساس یافته‌های مدل‌سازی کمی این پژوهش، پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های آینده از روش‌های ترکیبی (کیفی-کمی) برای بررسی عمیق‌تر روابط علی بین عوامل تشکیل‌دهنده جوامع یادگیری حرفه‌ای استفاده کنند. با توجه به محدودیت نمونه‌گیری هدفمند در این مطالعه، پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های آتی با نمونه‌های بزرگ‌تر و روش‌های تصادفی به اعتبارسنجی مدل ارائه‌شده در سایر رشته‌های ورزشی بپردازند. ۳. بر مبنای تأثیر معنی‌دار فناوری اطلاعات در یافته‌ها، پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های بعدی به طور خاص نقش پلتفرم‌های دیجیتال هوشمند را در تسهیل یادگیری مشارکتی مربیان بررسی نمایند.

ملاحظات اخلاقی

رعایت دستورالعمل‌های اخلاقی

تمامی دستورالعمل‌های اخلاق در پژوهش در مقاله حاضر رعایت شده است.

منابع مالی

از هیچ سازمان یا بخشی پشتیبانی مالی نشده است و هزینه‌های پژوهش حاضر از طرف مولفین پرداخت شده است.

مشارکت نویسندگان

پژوهش حاضر مستخرج از رساله دکتری نویسنده اول می‌باشد و نویسندگان سهم یکسانی در تمامی مراحل پژوهش حاضر داشتند.

تعارض منافع

تضاد منافی بین مولفین وجود ندارد.

تقدیر و تشکر

از تمامی افرادی که در انجام پژوهش حاضر ما را یاری نمودند، سپاسگزاریم.

References

- Akbari, M. (2013). *The relationship between organizational culture and knowledge management with the learning organization of employees of the General Department of Sports and Youth of Fars*. [Master's thesis, Marvdasht Branch, Islamic Azad University], Fars, Iran. [Link] [In Persian]
- Aman Elahi, E. (2013). *The relationship between the dimensions of the learning organization and the implementation of comprehensive quality management in the volleyball federation of the Islamic Republic of Iran*. [Master's thesis, Tarbiat Moalem University], Tehran, Iran. [Link] [In Persian]
- Ashki, H. (2015). *The effect of using information technology on the empowerment of football coaches in Khuzestan province*. [Master's thesis, Shahid Chamran University of Ahvaz, Faculty of Physical Education and Sports Sciences], Ahvaz, Iran. [Link] [In Persian]
- Beddoes, Z., Sazama, D., Prusak, K., Starck, J., & McMullen, B. (2020). A team within a team: Relating coaching concepts to Professional Learning Communities in schools. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 91(2), 8-17. [https://doi.org/10.1080/07303084.2019.1693455]
- Bertram, R., & Gilbert, W. (2011). Learning communities as continuing professional development for sport coaches. *Journal of Coaching Education*, 4(2), 40-61. [https://doi.org/10.1080/07303084.2019.1693455]
- Bertram, R., Culver, D.M., & Gilbert, W. (2017). A university sport coach community of practice: Using a value creation framework to explore learning and social interactions. *International Journal of Sports Science & Coaching*, 12(3), 287-302. [Link]
- Bisgin, H. (2014). Analyzing the attitudes of physical education and sport teachers towards technology. *The Anthropologist*, 18(3), 761-764. [Link]
- Castañeda, M.P., Villaseñor, E.B., & Parodi, J.R.C. (2018). Método de innovación educativa para promover desarrollo de invenciones en instituciones de educación superior. *UPIICSA. Investigación Interdisciplinaria*, 4(1), 35-42. [Link]
- Çinar, F., & Eren, E. (2015). Organizational learning capacity impact on sustainable innovation: The case of public hospitals. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 181, 251-260. [Link]
- Dehghan Ghahfarokhi, A., Tayebi, B., & Jesmani, M. (2020). Policies of Qualitative Development of Sport Coaches' Education in Golestan Province. *Sport Management Journal*, 12(2), 581-600. [Link]
- Dunlop, C.A., & Radaelli, C.M. (2018). *Policy learning and organizational capacity*. In *The Palgrave handbook of public administration and management in Europe*. Palgrave Macmillan, London. pp. 595-620. [Link]
- Gawrisch, D.P., Richards, K.A.R., & Killian, C.M. (2020). Integrating technology in physical education teacher education: A socialization perspective. *Quest*, 72(3), 260-277. [https://doi.org/10.1080/00336297.2019.1685554]
- Gibbone, A., Rukavina, P., & Silverman, S. (2010). Technology integration in secondary physical education: teachers' attitudes and practice. *Journal of Educational Technology Development and Exchange (JETDE)*, 3(1), 3. [Link]

- Gohari, Z., Emadi, S., & Rowshani, F. (2022). Designing a model of strategic priorities in the professional development of Iranian football coaches. *Strategic Studies on Youth ans Sports*, 22(1), 25-47. [Link] [In Persian]
- Gonçalves, L.L., Parker, M., Luguetti, C., & Carbinatto, M. (2022). The facilitator's role in supporting physical education teachers' empowerment in a professional learning community. *Sport, Education & Society*, 27(3), 272-285. [<https://doi.org/10.1080/13573322.2020.1825371>]
- Hatmian, J., Zainabadi, H.R., Abdulahi, B., & Abbasian, H. (2017). Identifying the antecedents and consequences of the professional learning community in primary schools: a qualitative research. *School Management*, 6(1), 102-120. [Link] [In Persian]
- Hormazi Nasiri, K. (2016). The effect of the school principal's leadership style on the creation of a professional learning community of teachers in the first period of secondary high schools in Tehran, [Master's thesis, Shahid Rajaei Tarbiat University], Terhan, Iran. [Link] [In Persian]
- Juniu, S. (2011). Pedagogical uses of technology in physical education. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 82(9), 41-49. [<https://doi.org/10.1080/07303084.2011.10598692>]
- Khosravizadeh, E.K., Elahi, A., Bahrami, A., Nastohi, T., & Haghdadi, A. (2013). Studying the Arak Men Sport Coaches' Problems and to Find Ways to Resolve Theirs. *Sport Management Studies*, 5(20), 173-184. [Link] [In Persian]
- Luttrell, W. (2016). *School-smart and mother-wise: Working-class women's identity and schooling*. Routledge. [<https://doi.org/10.4324/9781315865904>]
- Musa, V.D.S., Santos, W.R.D., Menezes, R.P., Costa, V., Aquino, R., & Menezes, R.P. (2020). COVID-19 and Brazilian handball coaches: impacts on training prescription and professional learning. *Motriz: Revista de Educação Física*, 26. [Link]
- Nicholls, A. (2018). *Managing educational innovations*. Routledge. [<https://doi.org/10.4324/9781351040860>]
- Obouri, U.K. (2022). The relationship between the professional learning community and organizational learning and organizational sustainability of the employees of the General Department of Education of Mazandaran province. *Applied Researches in Management and Human Sciences*, 3(6), 160-169. [Link] [In Persian]
- Pahlavan Sadiq, A. (2017). Structural model of relationship of professional learning community and organizational reliability with mediating role of organizational mindfulness: A mixed research in higher education. *MEO*, 6(1), 103-144. [Link] [In Persian]
- Reid, J.R., & Baker, R.S. (2018). Designing and testing an educational innovation. *Pediatric Radiology*, 48(10), 1406-1409. [<https://doi.org/10.1007/s00247-018-4193-x>]
- Rezapour Mesgarianfard, A., & Enayati, T. (2021). Relationship between professional learning community and organizational innovation: Model presentation. *Educational Development of Judishapur*, 12(2), 532-542. [Link] [In Persian]
- Rostami, H., Shafiee, Sh., Hematinejad, M. & Ramezaninejad, R. (2022). Presentation of structural equation model to explain the professionalization process in Iranian sports federations. *Journal of Sport Management and Development*, 11(3), 151-176. [<https://doi.org/10.22124/JSMD.2020.16882.2350>] [In Persian]
- Ryymim, E., Corado, C., Friman, M., Medrano, M.M., & Viskari, M. (2018). Leading research and development for educational innovations. *Revista Ibero-Americana de Estudos em Educação*, 13(1), 324-336. [Link]
- Sabzinezhad, Z., Dousti, M., Farzan, F., & Abbasi, H. (2025). Investigate the phenomenon of migration of elite human capital in Iran's sports. *Journal of Sport Management and Development*, 14(2), 147-169. [<https://doi.org/10.22124/JSMD.2024.26072.2859>] [In Persian]

- Shaik, A.S., Bhavani, M., & Kiran, K.R. (2018). Smart Pick and Drop Intimation System of School Children. *Indian Journal of Science and Technology*, 10(46). [Link]
- Stoszowski, J., & Collins, D. (2014). Communities of practice, social learning and networks: Exploiting the social side of coach development. *Sport, education and society*, 19(6), 773-788. [https://doi.org/10.1080/13573322.2012.692671]
- Tucker, L., & Quintero-Ares, A. (2021). Professional learning communities as a faculty support during the COVID-19 transition to online learning. *Online Journal of Distance Learning Administration*, 24(1), 1-18. [Link]
- Williams, S.P., & Bush, A.J. (2019). Connecting knowledge (s) to practice: a Bernsteinian theorisation of a collaborative coach learning community project. *Sport, Education and Society*, 24(4), 375-389. [https://doi.org/10.1080/13573322.2017.1376638]
- Zimmer, W.K., & Matthews, S.D. (2022). A virtual coaching model of professional development to increase teachers' digital learning competencies. *Teaching and Teacher Education*, 109, 103544. [https://doi.org/10.1016/j.tate.2021.103544]

